

แนวทางการป้องกัน

แนวทางเบื้องต้น (ไคต์ไลน์) ได้จัดทำไว้ เพื่อใช้เป็นต้นแบบในการดำเนินการเพื่อป้องกันภัยจากสื่อออนไลน์

หน่วยงานภาครัฐ

1. หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (PCT, ปอท.) มีอำนาจในการปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เช่น การหลอกลวงออนไลน์ การเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จ ฯลฯ
- กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (ดีอีเอส) ควบคุมและดำเนินมาตรการกับเว็บไซต์หรือแพลตฟอร์มที่มีเนื้อหาสร้างความเกลียดชัง/บิดเบือนข้อมูล
- กสทช. กำกับดูแลการใช้สื่อดิจิทัลให้เป็นไปตามมาตรฐานและไม่ละเมิดสิทธิของประชาชน
- ศูนย์ต่อต้านข่าวปลอม และสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงฯ (กสทช.) สนับสนุนการแจ้งเบาะแสและจัดการข่าวปลอมอย่างเป็นระบบ
- เพิ่ม สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) และ สายด่วน 1212 ซึ่งทำหน้าที่รับแจ้งเหตุภัยคุกคามไซเบอร์ และให้คำปรึกษาด้านความปลอดภัยทางดิจิทัล

2. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสื่อออนไลน์

- อบรม Workshop กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ
- การบูรณาการกับสถานศึกษาและศาสนสถาน
- จัดทำชุดความรู้ในรูปแบบง่าย เช่น การ์ตูน แอนิเมชัน ใปลิ่ว 3 ภาษา
- เพิ่มการสร้างการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง โดยหน่วยงานภาครัฐและองค์กรภาคประชาสังคม เพื่อเข้าถึงประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางและกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ห่างไกล

3. การตรวจสอบและคัดกรองสื่อ

- การจัดตั้งทีมตรวจสอบ/วิเคราะห์เนื้อหาสื่อ (content moderation) ทั้งจากหน่วยงานกลางและระดับจังหวัด
- การสร้างระบบรายงานเบาะแส (report system) และให้รางวัลแก่ผู้แจ้งเบาะแส
- องค์กรผู้ให้บริการโทรคมนาคม อาจเข้ามามีบทบาทเพิ่มเติมในการตรวจสอบเส้นทางข้อมูล และการจำกัดการเข้าถึงเนื้อหาที่ผิดกฎหมายร่วมกับรัฐ

องค์กรภาคประชาสังคม

1. การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับสื่อออนไลน์

- วงคุยกลุ่มย่อย (Focus Group)
- กิจกรรมสร้างภูมิคุ้มกันสื่อในกลุ่มเปราะบาง
- เครือข่ายอาสาสมัครสื่อปลอดภัยระดับชุมชน (Digital Community Watch)
- ร่วมผลิตสื่อรณรงค์ร่วมกับรัฐในบริบทภาษาและวัฒนธรรมท้องถิ่น
- พัฒนาและสนับสนุนแกนนำชุมชน ให้มีศักยภาพในการสื่อสารและแจ้งเตือนภัยสื่ออย่างทันทั่วถึง

ศอ.บต.

โทร. 0 7325 7000

ศป.ดส.

โทร. 0 7325 7002

แนวทางการให้ความช่วยเหลือ ผู้ได้รับผลกระทบจากสื่อออนไลน์

เมื่อตกเป็นเหยื่อจากภัย สื่อออนไลน์

- เหยื่อจากการบูลลี่
- เหยื่อจากการสร้าง Hate Speech
- เหยื่อจากพนันออนไลน์
- เหยื่อจากแชร์ลูกโซ่
- เหยื่อจากการถูกข่มขู่แบล็คเมล
- เหยื่อจากแก๊งคอลเซ็นเตอร์

1

ช่องทางการติดต่อ

- สายด่วน: 1441 (PCT), 1599 (ตำรวจ), 1212 (ETDA)
- ออนไลน์: www.thaipoliceonline.com, แอป Thai Police Online / PCT, เว็บไซต์ศูนย์ดำรงธรรมทุกจังหวัด ฯลฯ
- หน่วยงานในพื้นที่: สถานีตำรวจ, ศูนย์ยุติธรรมชุมชน, ศูนย์รับเรื่อง ร้องเรียนภาคประชาชน, ศอ.บต., พมจ. ฯลฯ

2

การรับเรื่องร้องเรียนและ การคัดกรองเบื้องต้น

เมื่อเหยื่อร้องเรียนผ่านช่องทางใดช่องทางหนึ่ง หน่วยงานนั้นจะ:

- รับฟังข้อเท็จจริงเบื้องต้น
- ประเมินลักษณะความเสียหาย เช่น ถูกหลอกให้โอนเงิน หลอกขายของ ข่มขู่แบล็คเมล หรือสร้างความบิดเบือน
- ให้คำแนะนำทันที เช่น หยุดการโอน แจ้งอายัดบัญชี แจ้งธนาคาร ผู้สร้างหรือเผยแพร่สื่อออนไลน์
- จัดทำบันทึกคำร้องทุกข์หรือส่งต่อข้อมูลไปยังตำรวจ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3

การดำเนินการทางกฎหมาย

การสืบสวนสอบสวน

- ตำรวจพื้นที่หรือตำรวจไซเบอร์ (PCT) ดำเนินการสอบสวน
- ประสานธนาคารเพื่ออายัดบัญชีปลายทาง ภายใน 72 ชั่วโมง (ในกรณีการหลอกลวงทางทรัพย์สิน)
- สืบหาตัวผู้กระทำผิด เช่น ตรวจสอบ IP address, Trace หมายเลขบัญชี

การดำเนินคดี

- รวบรวมพยานหลักฐาน
- แจ้งข้อกล่าวหา / ดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด
- ส่งสำนวนให้อัยการฟ้องคดีต่อศาล
- ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี จนถึงคำพิพากษา

4

การช่วยเหลือด้านสังคม และสิทธิ

- สำนักงานยุติธรรมจังหวัด: จัดหาทนายความ ช่วยเหลือด้านกฎหมาย
- ศูนย์ดำรงธรรมทุกจังหวัด/สภาองค์กรของผู้บริโภค: ประสานหน่วยงานให้ความช่วยเหลือกรณีซับซ้อน
- องค์กรภาคประชาสังคม เช่น มูลนิธิ สมาคม หรือเครือข่ายในพื้นที่ ให้คำแนะนำการป้องกันไม่ให้ถูกหลอกซ้ำ
- จัดกิจกรรมฟื้นฟูความเชื่อมั่น
- องค์กรผู้ให้บริการโทรคมนาคมและธนาคาร รับผิดชอบในกรณีที่มีการโอนเงินผ่านระบบออนไลน์ (ในกรณีการหลอกลวงทางทรัพย์สิน)
- ดำเนินคดีแพ่งควบคู่เพื่อเรียกร้องค่าเสียหาย (ในกรณีที่รู้ตัวผู้กระทำผิด)

ศอ.บต.

โทร. 0 7325 7000

ศป.ดส.

โทร. 0 7325 7002